

§ 22.

Излизанието на Густавъ-Адолфъ въ устията на Одеръ и първоначалните му дѣйствия въ Померания и Мекленбургъ.

На 13 юни 1630 година Густавъ-Адолфъ отплувалъ съ войските и флотата си отъ Швеция къмъ устията на Одеръ и, по причина на противните вѣтрове, не можалъ по рано отъ 24 юли да пристигне при островъ Руденъ. Като присъединилъ къмъ себе си 5.000 шведски войски отъ тѣзи, които се намирали въ Шралзундъ, той завладялъ постепенно всички острови въ устията на Одеръ (отъ които най важни за него били Узедомъ и Воллинъ), влѣзълъ въ триъ рѣжка на самия Одеръ, извадилъ част отъ войските си на лѣвия му брѣгъ, при Одербергъ, подъ Щетинъ, и скоро приближилъ до послѣдния. Померанския херцогъ Еогиславъ, за да не наруши явно неутралитета си, най напрѣдъ се отказалъ да пусне шведите въ Щетинъ, и единъ видъ принуденъ на това съ сила, пусналъ ги само тогава, когато Густавъ-Адолфъ взелъ рѣшителни мѣрки за прѣвземанието на града. Като сключилъ съюзъ съ померанския херцогъ, като приелъ част отъ щетинския гарнизонъ на шведска служба, а насъкоро стѣдъ това и част отъ войските на бившите отряди на Мансфелда, брауншвейгския принцъ, халберщадския администраторъ и датския кралъ, и като получилъ отъ Лифляндия 9.000 души войски въ подкрепление, вслѣдствие на което силитѣ на шведската армия възлѣзли вече до 25.000 души, Густавъ-Адолфъ заселъ Даммъ на дѣсния брѣгъ на Одеръ срѣщу Щетинъ, почналъ да строи форты между Щетинъ и Гарпъ, да събира въ Щетинъ значителни запаси съ храни и продължавалъ да заема постепенно разните пунктове по двѣтѣ страни на долний Одеръ, да ги укрѣпява,

да събира въ тѣхъ запаси съ храни, а гарнизоните имъ да присъединява къмъ армията си. Тѣй били взети Волгасти и Рюгенвалде и обсадени Грейфсвалде и Колбергъ.

Въ туй време, когато Густавъ-Адолфъ излѣзълъ въ устията на Одеръ, около 10000 души императорски войски, подъ началството на Торквато Конти, взели да се събиратъ при Щолпе, близо до Анклама, и при Гарпъ, близо до Щетинъ. Но когато Густавъ-Адолфъ тръгналъ къмъ Щетинъ, тогава всички тѣзи войски се събрали при Гарпъ, гдѣто се и расположили на лѣвия брѣгъ на Одеръ въ сило-укрѣпенъ лагеръ, съединенъ съ дѣсния брѣгъ съ единъ мостъ, прикритъ на дѣсния брѣгъ съ прѣмостно укрѣпление и съ укрѣпения градецъ Грейфенхагенъ. По слабостта на силитѣ си, тѣзи войски не прѣпятствуvalи на шведите да се затвърдятъ на долний Одеръ и стояли въ лагера си въ гълъно бездѣйствие, като само грабили, по обичая си, околността и отъ време на време опитвали да снабдяватъ Колбергъ съ храна.

Въ сѫщото време немногобойни императорски войски се събирали въ западний Мекленбургъ. Като се затвърдилъ достатъчно въ съверна Померания, на долний Одеръ, Густавъ-Адолфъ се готвилъ да прѣдприеме единъ походъ въ Мекленбургъ за да се сближи съ хессенъ-касселския ландграфъ, съ бившия магдебурски администраторъ, Христианъ-Вилхелмъ, и съ саксенъ-лауенбургския херцогъ, да ги насырдчи, да ускори въоръженietо имъ, да въстанови макленбургските херцоги и съ това да се сдобие съ вѣрни съюзници въ тѣхъ-ното лице, да отнеме отъ импера-